

K okořenění doby po 2. světové válce v H. Habartících
(vzpomínka A. Fakové)

Jako šestileté dítě bydlela s rodiči v č.p. 181 viz Gottlieb Frühauf). Dnes je dům zbourán a stával v blízkosti dřívějšího V. Myslivečka č.p. 173. Dříve statek Ringela.

Otec pracoval na dráze a matka byla v domácnosti. Často vypomáhali v zemědělství uvedeného sedláka.

D. školy do 4. tř. chodila v Benešově a potom v Horních Habartících.

Ředitelem zde byl Oswald Wedlich a uč. Beitlich z Kerhartic.

Učilo se jen německy a třídy byly plné dětí.

V letech 1940 - 1941 se sedělo v lavicích po pěti a později v nových sklápěcích po dvou.

V obci bydlely dvě rodiny smíšeného manželství a to Josef Vecerník (po válce Večerník) v č.p. 125 a Franz Soukup v č.p. 50 u Hickeho.

Posledně jmenovaný se přidal k Němcům. Jeho manželka kamarádila s Böhmem z hrnčírny.

V roce 1945 se zřejmě v září oběsil v hrnčírně z obav minulosti.

Zanechal zde ženu s chlupcem 12 letým Siegfriedem.

Jeho hrob byl ještě donedávna osamocený ve druhé polovině hřbitova.

Obživa obyvatel byla různá, zemědělství, dojíždění za prací do měst, na dráze a v místě uplatňováním řemesel.

Těsně před 9.5.1945 přešly H. Habartícemi velké transporty trestanců od Chemnitz směrem k Benešovu.

Dále vojsko Maďarů a Němců v noci.

Na silnici se v květnu 1945 stavěly zátarasy a to v Markvartících u splavu (viz Jar. Hřebík), na kopci " Tůmáku ", kde jsou zbytky ještě dodnes a v H. Habartících u č.p. 125 (Jos. Večerník). Tyto byly ze všeho, hlavně z kamenů a klád.

Odpor nebyl zaznamenán, nestřílelo se a do naší vsi přijela armáda Poláků. Na koních, s povozy za velkého chaosu. Brali co se jim hodilo.

Na rozhraní H. Habartic a Markvartic na silnici překračující potok (za Khopovými) se zřítíl traktor táhnoucí 2 vleky s nákladem a Poláky. Jedna žena následně zemřela v domě č.p. 42, kde byla ošetřována. Nehodu zavínily ženy, které dováděly s řidičem. Údajně jejich jízda byla z koncentračního tábora.

Na dvorku č.p. 56 v roce 1945 nešťastně roztrhl Němce, uprchlíka před bombardováním, starého pána ruční granát.

Ministerstvo vnitra
Č.Z-I-23668/45-0.

V Praze dne 9. října 1945.

Zemským národním výborům v Praze, v Brně, v Mor.Ostravě,
Hlavní velitelství sboru národní bezpečnosti,
Zemské velitelství sboru národní bezpečnosti, Praha, Brno, Mor.Ostrava,
Okresní národní výbory /okresní správní komise/
bezpečnostní referent,
všem ústředním národním výborům měst s vlastním statutem
bezpečnostnímu referentů.

všem ředitelstvím a úřadům nár. bezpečnosti

Předmět: Poslanci a členové ústřed. vedení SdP. pátrání po archivech
a spisech.

[, aby Sbor národní bezpečnosti provede ihned všemi svými
orgány důkladné prohlídky v bytech bývalých poslanců a členů ústřed-
ního vedení strany Sudetendeutsche Partei a bude pátrati za pomo-
ci a spoluúčasti nových českých majitelů bytů po písemnostech, archi-
vech, korespondenci /i soukromé/ výše uvedených osob. Totéž provede
i v bytech jejich blízkých příbuzných /rodičů, sourozenců, švagrů,
tchánů a tchýní/.

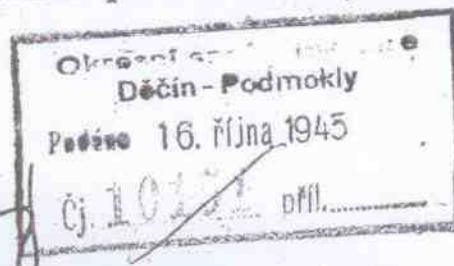
Všechny písemný a dokumentární materiál zabaví,
pečlivě zabalí a odešle služebně ministerstvu vnitra, odděl. Z-I
s doprovodným hlášením s udáním podrobností co do osob, místa a času.

Sbor národní bezpečnosti požádá učitele a Svaz
mládeže o spoluúčast na prohlídce zahrad, dvorů, púd a sklepů, kde
hledaný materiál může být zakopán, jak se také v několika případech
stalo a pomocí mládeže provede pak odsun zabaveného materiálu, jako
se dalo při sběru starého papíru, do vhodné místnosti NV, kde bude
do odeslání pod uzávěrem.

Tyto prohlídky proveďte ihned, poněvadž činnost
SdP v letech 1933 - 1938 je předmětem šetření ústředních úřadů re-
publiky a v nalezených písemnostech se jistě objeví i důležité doku-
menty historické ceny a usvědčující materiál proti německým rozvrat-
níkům a českým zrádcům republiky.]

Za ministra:

Karel Poláček

180/1
Okresní ^{společná komise} národní výbor v Děčíně-Podmoklech.

čís. telefonu 4741.

Čís. 104/1945.

V Děčíně, dne 11. června 1945.

O b ě ž n í k .

Všem místním národním výborům
a pánům komisařským vedoucím obcí.

Věc: Názvy obcí a ulic. Úprava orientačních značek a nápisů.

V zemi České a Moravskoslezské se obnovují úřední názvy obcí a jejich částí ve znění, platném před 1. říjnem 1938. Úřední názvy obcí a jejich částí v jiném jazyce než českém se zrušují. V ostatních případech rozhodne ministr vnitra.

- 1./ Obce odstraní proto neprodleně názvy ulic a veřejných míst pokud jsou v jiném než českém jazyce, jakož i názvy nevhodné a nahradí je pouze českými vhodnými názvy.

Pro ~~to~~ pojmenování ulic, náměstí neb sadů jmény význačných osobností, buďtež volena jen místa /ulice/ svým vzhledem a významem odpovídající důstojnosti těchto osobností. V případech pochybných buďtež krátkou cestou /případně telefonicky/ vyžádáno stanovisko okresního národního výboru v Děčíně - Podmoklech.

- 2./ Zároveň se ukládá obcím, aby poskytly všemožnou pomoc /pracovní síly a potřebný materiál/ správě státních silnic v Děčíně, které současně provádí přebarvení dopravních, směrových ^a orientačních a ~~výstražných~~ značek na silnicích a ulicích (místo dřívějších černých nápisů na žlutém podkladě, na červené na bílém podkladě) a u výstražných značek (nahrazení černé barvy barvou modrou. Nápis musí být pouze české).

- 3./ Mimo tyto značky buďtež provázány nápis orientací a směrové v ruském jazyce pro orientaci rudé armády.

4./ Obce postarají se zároveň též o okamžité nahrazení
veškerých nápisů označujících veřejné, průmyslové a živno-
stenské a jiné podniky, soukromé domy, firmy atd., názvy
pouze českými.

Celková akce budiž provedena urychleně a skončena
do 20. června 1945. Provedení budiž oznámeno okresnímu náro-
rodnímu výboru v Děčíně nejpozději do 22. června 1945.

Neuposlechnutí bude potrestáno.

2.
/Na opis vyřízení 1./
Správě státních silnic
v Děčíně.

za okresní správní komisi;
E. Turek v. p.

na vědomí.

3./
/Na opis vyřízení 1./
Posádkovému velitelství
v Děčíně

K č. 126/45 ze dne 4. června 1945.
na vědomí

4./
/Na opis vyřízení 1./
Velitelství pěšího pluku 42
v Ústí n. L.

K č. 37/1945 ze dne 6. června 1945.
na vědomí.

V Děčíně dne 11. června 1945.

11. 6. 45.
→

Kováč
11/6. 1945

Jen jsme přišli domů objevil se H. Knechtel (Lorze Franz) z č.p. 19 a předložil mi vyzvání z obce, abych se příští ráno ohlásil v Benešově. Pokoušel se naše obavy rozptýlit, že se jedná asi jen o vyslechnutí a že se jistě vrátím zase domů. Vždyť jinde všechny zatčené odvážela auta. Já jsem však zemskému míru nedůvěřoval a na vše se odhodlal připravit.

Ráno v šest se Erika hlásila o láhev. Podal jsem jí místo Elli s tichoučkou otázkou: " Je to naposledy " ? Připravovali jsme se k odchodu. Ella nahonem po dlouhé době upekla něco dobrého - taštičky s mákem. Mnoho jsem však z toho nepojedl.

Předvídajíc vzal jsem s sebou trochu jídla. Též lodenový plášť s kornoutem sušeného ovoce a dvě knížky z nakladatelství Reclam jsem strčil do kapsy pro případ, kdybychom museli někde dlouho čekat. Potom jsme se rozloučili ve víře, že to nebude tak zlé.

Jak dobře, že jsme nevěděli co skrývá budoucnost! Tu hodinu bychom možná nepřežili. Přes rok trvalo odloučení. Po měsíce jsme nevěděli jeden o druhém, o místě pobytu a teprve po roce nás osud svedl opět dohromady. Né již v našem milém domově, ale daleko v cizím prostředí.

Na silnici jsem potkal místního vedoucího skupináře Josefa Rehnelta, SA scharführera Franze Benesche, vedoucí ženského spolku Idu Rehneltovou a scharführera HJ Helmuta Ritschela. V Dolních Habarticích k nám přibyli další a pomalu se tím obavy zmenšily.

Po příchodu do Benešova jsme museli dlouho čekat. Již domů navrátilivší se vojáci byli předvoláváni k přihlášení. Klidně jsme z domova mohli odejít o dvě hodiny později. Konečně jsme byli na řadě. Kupodivu jsme jako předchozí nebyli vyvoláváni jednotlivě, ale " kdo je ještě venku, necht' vstoupí ". Nyní každý musel nahlásit své datum narození atd.

Nato jsme byli odvedeni z radnice na policii a tam to s námi bylo zaznamenáno vše ještě jednou. Beneschovi, který se údajně znal s policistou osobně a též oběma vedoucím ženských skupin bylo sděleno, že mohou odejít. Nás ostatních zbylo ještě devět.

Z Horních Habartic J. Rehnelt, H. Ritschel a já Oswald Wedlich, z D. Habartic vrchní učitel Hauschwitz, Ludw. Hübsch, Schellmann, holič Richter, Sander a Hablasch, obchodník s jízdními koly.

Opět po dlouhém čekání jsme byli zavedeni přes náměstí do radnice.

Tady nám byly odebrány kapesní nože a po třech jsme byli nastrkáni do vězeňských cel.

Já dohromady s Hauschwitzem a ml. Ritschelem.

Mohlo být tak asi po poledni. Doufali jsme, že se brzy budeme moci vrátit ke svým rodinám.

Doposavad k nám nepadlo zlé slovo, ale brzy vše bylo jinak.

Kolem půldruhé nás vyvedli z cel a museli jsme naskákat na auto, které doprovázela cizí policie.

To s námi odjelo po Děčínské ulici dolů.

Reifner Fritz, hospodský od " Konička " stál ve dveřích a vše viděl. Nyní začal vát jiný vítr.

Policajti, kteří s námi jeli se ukázali jako surovci. Mezi sebou jsme nesměli slovo prohodit.

Brzy jsme byli v Děčíně, kde naše auto zastavilo před vězením v Mostecké ulici.

Za povelu: " Klus, klus " jsme museli co nejrychleji seskočit a co nejrychleji hnát do budovy.

Tam jsme byli přijati několika mladými surovci gumovými pendreký a ocelovými pruty.

Se zdviženými rukama nás postavili do řady ke zdi.

Nastala dlouhá doba na přemýšlení. To stání bylo věčností.

Občas přišel některý katův pochop z kanceláře a korigoval náš postoj nešetřeným hlasem, bitím a kopáním do zadku.

Leckterým klesly ruce o něco nížeji, nebo byla snaha přeložit váhu těla z jedné nohy na druhou.

Na zdi jsem spatřil podezřelé červené stopy, které nevěstily nic dobrého.

Pozn. 8. PL. další utrpení pro našeho ředitele školy Osw. Wedlicha je popsáno v dalších statích.

Pracoval na vykládání člunů na Labi, na zámku v parku, při vyklízení bytů v Děčíně a nakonec to nejhorší ho čekalo v bývalém koncentračním táboře v Rabštejně. Závěr provází vysídlení, cesta do Německa a shledání se svojí rodinou. Zbývajících cca 60 stran by zasloužilo zvláštní místo v kronice.

Dodatek: válečné ztráty ve II. svět. válce v H. Habartických pokud je to zjistitelné byly 35 padlých a nezvěstných t. j. 8,2 % mužské populace z roku 1939.